

Seminární práce

Předmět pedagogiky – výchova

Úvod do pedagogiky a pedagogického myšlení

Barbora Lukšová

144502

Rozvoj psychických sociálních a fyzických kvalit jedince je determinován několika faktory:

1. biologická podmíněnost (daná specifičností genetické výbavy daného organismu)
2. vliv prostředí (v jaké rodině vyrůstáme,žijeme li ve městě,na vesnici,...)
3. výchova

Výchova

- je označována za **předmět pedagogiky**
- **záměrné působení** na rozvoj jedince, které začíná v rodině a postupně se stává stále více záležitostí specifických institucí a profesionálních pedagogických pracovníků
- je širší veřejností chápána pouze jako záležitost dorůstajícího pokolení, ale již Platon, nebo Komenský analyzují **celoživotní výchovu**, také podmínky současného světa (kulturní, ekonomické, sociální) si vynucují pojímat výchovu jako celoživotní proces
- je v tradičním povědomí spojována s péčí o jednotlivce nebo o relativně malé sociální skupiny

- **cílevědomá a plánovitá** příprava jedince pro život v pluralitní demokratické společnosti
- dělení: **intencionální** (přímá) za bezprostředního pedagogova působení na jedince

funkcionální (nepřímá) ovlivňování rozvoje osobnosti vhodně adaptovaným prostředím

Pedagogika se stále více soustřeďuje svou pozornost na celospolečenské výchovné problémy, na výchovu ve společnosti jako celku a na její dílčí formy, ke kterým patří **výchova ve školských zařízeních**, **výchova mimoškolská** (př.kulturní instituce, hromadné sdělovací prostředky) **výchova rodinná** a **sebevýchova**. Vztah mezi výchovou a sebevýchovou je často řešen ztotožněním obou pojmů, když se každá výchova považuje v podstatě za sebevýchovu. Sebevýchova může být právem pokládána za autonomní pokračování činnosti vychovatelů sebezdokonalováním, při níž dochází k uvědomělému ztotožnění vychovatele s vychovávaným v jedné osobě.

Specifický pohled na výchovu uplatňovali Platon, Kant a Fichte, když zdůrazňovali hlavně hledisko dokonalosti. Hegel vyzvedával mravní význam výchovy. Pestalozzi spatřoval ve výchově harmonický vývoj a přípravu na šťastné žití.

Současné pojetí výchovy je výslednicí dlouhého hledání optimálního výchovně vzdělávacího modelu. Vedle činitelů ekonomických a sociálně politických **je výchova jedním z významných faktorů úspěšného rozvoje společnosti** i jejích jednotlivých občanů jako vzdělávaných, morálně uvědomělých a sociálně angažovaných osobností, které se kvalifikovaně a aktivně podílejí na životě společnosti.

Ústavou z roku 1992 se Česká republika přihlásila ke všeobecné deklaraci lidských práv z roku 1948, kde jsou formulovány také základní požadavky na moderní výchovu v demokratické společnosti.

Výchova „ má směřovat k plnému rozvoji lidské osobnosti a k posílení úcty k lidským právům a základním svobodám. Má napomáhat k vzájemnému porozumění, snášenlivosti a přátelství mezi všemi národy a skupinami rasovými i náboženskými, jakož i k rozvoji činnosti OSN pro zachování míru. ” (Mezinárodní dokumenty o lidských právech a humanitárních otázkách 1989, s.11).

Rysy výchovy

- permanentní charakter: propojení základních forem výchovy, výchovy druhých jedinců a sebevýchovy
- univerzálnost – výchova se dotýká každého
- internacionalizace
- globalizace

Výchova předpokládá proces integrace. Integrační tendence se zdůrazňují především při spolupráci školy a rodiny. Významným integračním činitelem je základní hodnotová orientace společnosti.

+ nyní se výchova zaměřuje i na postižené jedince

uskutečňování výchovy ve dvou rovinách :

1. OBLAST- estetická, vědecká, technická
2. OBOR – hudební, výtvarná, matematika,

Odkud bere pedagogika informace???

Z výsledků bádání:

1.Hledisko rozsahu řešení problematiky – pedagogické monografie

2.Hledisko ke každodenní praxi – teoretické s praktickým
posláním,knihy,studie,články